

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/18/2020
Identifikačné číslo spisu: 4017200368
Dátum vydania rozhodnutia: 12.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4017200368.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu LÁNY s.r.o., so sídlom Fučíkova 29, 908 51 Holíč, IČO: 46 663 177, zast.: JUDr. Jozef Jesenič, advokátom so sídlom Mýtna 42, 811 05 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: MH Invest, s.r.o. so sídlom Mlynské Nivy 44/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 724 530, zast.: MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom Dunajská 15/A, 811 08 Bratislava, IČO: 36 718 432, o určenie vyššej náhrady za vyvlastnenie pozemkov, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. k. 22Cb/264/2017, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/114/2019-222 zo dňa 30. septembra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 22Cb/264/2017-193 zo dňa 16.4.2019, v prvom výroku konanie zastavil a rozhodol, že žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznáva.

2. Žalobca sa domáhal určenia primeranej výšky náhrady za vyvlastnenie pozemkov, priznanej rozhodnutím Okresného úradu Nitra zo dňa 21.12.2015 vo výške 5487,24,- eur, ktorú mal povinnosť uhradiť žalovaný. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR rozhodnutím zo dňa 10.02.2016 odvolanie žalobcu v danom správnom konaní zamietlo a potvrdilo rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, teda žalobca sa domáhal, aby súd určil primeranú výšku náhrady za vyvlastnenie pozemkov, o ktorej rozhodli správne orgány.

3. Dňa 10.4.2019 žalobca doručil súdu prvej inštancie podanie, ktorým zobral žalobu v celom rozsahu späť. Dôvodom späťvzatia žaloby bola skutočnosť, že rozhodnutím iných orgánov a v iných správnych a súdnych konaniach odpadol dôvod, pre ktorý bola žaloba podaná a teda odpadol dôvod pre pokračovanie v súdnom konaní. Žiadal nepriznať stranám sporu právo na náhradu trov konania a trov

právneho zastúpenia z dôvodu, že vzatie žaloby späť je spôsobené bez zavinenia žalobcu.

4. Súd prvej inštancie na záver skonštatoval, že k späťvzatiu žaloby žalobcom došlo skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie. Súd preto v súlade s dispozičným prejavom žalobcu konanie podľa ust. § 145 ods. 1 CSP zastavil, pričom súhlas žalovaného neexistoval, nakoľko tento by bol neúčinný. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 257 CSP a žiadnej zo strán sporu súd nepriznal náhradu trov konania.

5. O odvolaní žalovaného proti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania, rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 1Cob/114/2019-222 zo dňa 30. septembra 2019 a zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že v časti trov konania priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Druhým výrokom rozhodol, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

6. Vo vzťahu k zmene rozhodnutia o náhrade trov konania uviedol, že žalobca ako dominus litis využil svoje procesné právo a žalobou inicioval začatie súdneho konania, pričom v priebehu konania vzal žalobu späť. Dôvodom späťvzatia podľa samotného žalobcu bola skutočnosť, že rozhodnutím iných orgánov a v iných správnych a súdnych konaniach odpadol dôvod, pre ktorý bola žaloba podaná. Podľa odvolacieho súdu žalovaný svojím konaním nezavinil, že sa súdne konanie muselo zastaviť, nakoľko dôvodom zastavenia konania boli skutočnosti, na ktoré nemal žalovaný žiadny vplyv. Preto mal žalovaný právo na náhradu trov konania v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP, ktoré mal aplikovať súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania. Odvolací súd v preskúmvanej veci nevzhladol dôvod pre použitie ustanovenia § 257 CSP, pretože neboli splnené dve základné podmienky pre jeho aplikáciu, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolateľ odvolaciemu súdu vyčítal, že jeho rozhodnutie nevykazuje znaky spravodlivosti, pretože napadnuté uznesenie iba formalisticky posúdilo, že žalobca vzal žalobu späť a z toho dôvodu zapríčinil zastavenie konania.

8. Namietal, že nemôže byť súdom sankcionovaný platením trov konania za to, že žalobca uplatnil svoje právo na súde v zákonom stanovenej jednoročnej lehote proti nezákonnému rozhodnutiu správneho orgánu. Odvolací súd nevyhodnotil zásadný vplyv súdneho konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 6S/72/2016 v spojení s konaním na Najvyššom súde SR, sp. zn. 1Šrk/1/2017 na toto súdne konanie, v ktorom sa žalobca úspešne domohol jeho porušeného práva. Nesúhlasil s konštatovaním odvolacieho súdu, že by žalovaný svojím konaním nezavinil to, že sa súdne konanie muselo zastaviť. Má za to, že práve žalovaný zapríčinil, že sa nové vyvlastňovacie konanie zastavilo, pretože práve žalovaný nedoložil do vyvlastňovacieho konania podklady potrebné na pokračovanie v konaní a pre jeho procesnú pasivitu vo vyvlastňovacom konaní Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky konanie o vyvlastnení pozemkov zastavil.

9. Na záver uviedol, že odvolací súd napadnutým uznesením de facto bráni oprávnenému subjektu na uplatnenie správnej žaloby proti rozhodnutiu o vyvlastnení za uplatnenie žaloby o určenie vyššej náhrady za vyvlastnenie podľa ust. § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z.z., pretože v prípade úspechu v jednom konaní má byť v zmysle napadnutého uznesenia oprávnená strana zaviazaná na náhradu trov konania druhej strane. Tento postup odvolacieho súdu predstavuje podľa dovolateľa bránenie resp. znemožnenie uskutočňovania žalobcovi patriace procesné práva, pričom intenzita tohto zásahu je natoľko významná, že pre oprávnený subjekt to znamená zásah do práva na spravodlivý súdny proces.

10. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril aj žalovaný, ktorý má za to, že dovolateľom označené dovolacie dôvody a ich zdôvodnenie považuje za nesúladné so skutkovým stavom, ako aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP

nebol naplnený.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či tento mimoriadny opravný prostriedok je prípustný. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť ako procesne neprípustné.

12. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

13. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

14. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

15. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ust. § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené, k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

16. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a napadol rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní voči výroku o nároku na náhradu trov konania. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí. Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

17. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie ktorým sa konanie končí. Prípustnosť dovolania je tak v danom prípade podľa ust. § 420 CSP vylúčená, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, a ani také, ktorým sa konanie končí.

18. Na záver najvyšší súd uvádza, že už v uznesení zo 14.6.2017 sp. zn. 3CdoGp/2/2016 poukázal na ust. § 419 až § 421 CSP ktoré nepripúšťajú dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania. Rovnaký záver o neprípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania podľa CSP (§ 419 - § 421 CSP) vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR (viď napr. I. ÚS 204/2017, I. ÚS 334/2017, I. ÚS 573/2017).

19. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.